

ARTS EQUAL

Työkalupakki
soitonopettajille

Konstruktivistisen soitonopetuksen edistäminen pedagogisen tasa- arvoisuuden mekanismina

Guadalupe López-Íñiguez

Tämän työkalupakin viitekehysten muodostaa *ArtsEqual*-tutkimushanke, jota rahoittaa Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvosto ohjelmansa *Strategisesti kohti tasa-arvoa* kautta (projekti 293199), tutkimusprojekti *Conceptions and Uses of External Representations in Teaching and Learning*, jota rahoittaa espanjalainen Ministerio de Economía, Industria y Competitividad -ministeriö (projekti EDU2013-47593-C2-1-P), sekä kirjoittajan käynnissä oleva taidetutkimusprojekti, jota rahoittaa Koneen säätiö.

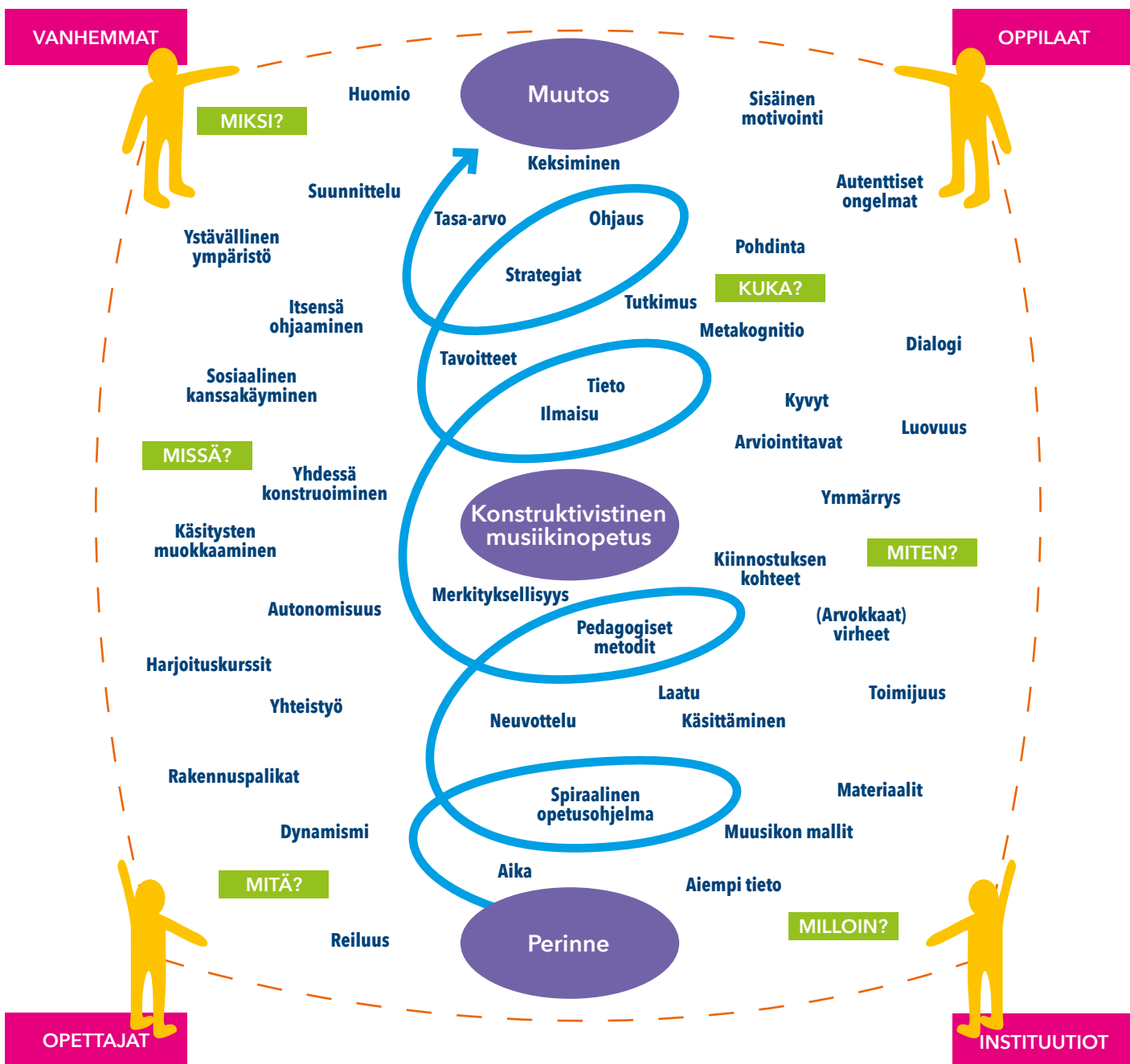
Johdanto

Tämä työkalupakki tarjoaa tietoa konstruktivistisen¹ soitonopetuksen ja musiikin oppimisen keskeisestä tutkimuksesta ja antaa suosituksia opettajille siitä, kuinka soveltaa konstruktivismia käytännössä. Taiteen perusopetuksen uudet opetussuunnitelman perusteet (2017) pohjautuvat

konstruktivismiin. Se tarkoittaa muun muassa sitä, että soitonopetus on kaikilla tasoilla laaja-alaista, joustavaa ja räätälöityä sekä suhteessa oppilaan kiinnostuksenkohteisiin että persoonallisuuteen. Soitonopiskelun tulee tukea jokaisen yksilön omaa ajattelua, autonomiaa ja taiteellista identiteettiä. Täten voidaan luoda perusta myös pedagogiselle tasa-arvolle.

1 Konstruktivismi oppimisteorian perustuu havaintoihin ja tieteellisiin tutkimuksiin siitä, miten yksilöt oppivat. Se korostaa oletusta, että ihmiset rakentavat maailmasta oman käsityksensä pohdiskelemalla kokemaansa ja rakentamalla oppimistaan aiemman tiedon päälle. Tämä prosessi tapahtuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. (Esim. Bereiter 1994, Good & Brophy 1994.) Täten termi *konstruktivistinen* viittaa tässä yhteydessä kokonaisvaltaiseen ja yhdessä konstruoituun, tässä dokumentissa esiteltyjen moniulotteisten näkökulmien integraatioon (ks. Kuva 1).

Kuva 1: Konstruktivistisen soitonopetuksen spiraali

Suositus

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden suositusten mukaan soitonopetuksen opetus- ja oppimismallien tulisi olla oppijakeskeisiä oppiainekeskeisyyden sijaan². Oppijakeskeiset soitonopetuksen lähestymistavat johtavat kokonaisvaltaiseen koulutukseen, joka tunnistaa oppilaan kyvyn ilmaista omia ainutlaatuisia näkemyksiään ja kokemuksiaan ja täten edistää oppilaan henkistä kasvua sekä henkilökohtaisten merkitysten ja ymmärryksen rakentumista³. Oppijakeskeisyyden lähtökohdalla on myös tarjota tasa-arvoisia oppimismahdollisuuksia kaikille.

Soitonopetuksen tulisi pyrkiä laaja-alaisiin kasvatuksellisiin päämääriin, kuten mielikuvituksen, itseilmaisun, itsenäisen ajattelun ja tekemisen sekä luovuuden kehittymiseen. Sen ei pitäisi tähdätä vain olemassa olevan tiedon välitykseen imitoinnin ja ennalta määriteltyjen kapeiden mallien kautta. Näin ollen tekeminen tulisi nähdä musiikin toteuttamisen keinona eikä koko musiikillisen koulutuksen perimmäisenä tavoitteena.

Soitonopetusta koskevissa tutkimuksissa on havaittu, että soitonopettajien keskuudessa on *lukuisia* tapoja ymmärtää soitonopetusta ja soittotaidon oppimista⁴. Tutkimusten pohjalta on tunnistettu kolme lähestymistapaa hierarkkisella jatkumolla, jonka ääripäissä ovat opettajakeskeisyys ja oppijakeskeisyys: 1) *perinteinen* (suora); 2) *tulkitseva* ja 3) *konstrukttiivinen* (rakentava).⁵ Soitonopettajan oppimiskäsitysten kompleksisuus riippuu siitä, mihin kohtaan jatkumoa hän sijoittaa itsensä kussakin opetustilanteessa. Opettaja voi joko pitää kiinni vain yksittäisestä lähestymistavasta tai yhdistellä niitä tarpeen, oppimistilanteen ja olosuhteiden mukaan.

Konstruktivistiset, oppijakeskeiset periaatteet ovat vahvasti yhteydessä luoviin, osallistuviin, autonomisiin, sisäisesti motivoituneihin ja kurinalaisiin oppijoihin, jotka keskittyvät oppimisprosesseihin ja -olosuhteisiin⁶. Pelkästään opettajakeskeisiin lähestymistapoihin⁷ keskittyvä opetus puolestaan vähentää op-

pijoiden ja tulevien ammattilaisten motivaatiota ja autonomiaa ja ohjaa heitä keskittymään vain opettajan ohjeiden noudattamiseen. Tämä työkalupakki suosittelee soveltamaan soitonopetuksessa konstruktivistisia periaatteita, joiden avulla voidaan saavuttaa merkityksellinen ja laaja-alainen muusikkous sekä rakentaa tasa-arvoinen suhde opettajien ja oppilaiden välille.

Konstruktivistisen soitonopetuksen keskeisiä kysymyksiä

Laaja-alaiseen ja kokonaisvaltaiseen muusikkouteen tähtäävän soitonopetuksen tulisi pohtia kysymyksiä *mitä* opetetaan ja *opitaan*, *miksi* opetetaan ja *opitaan* sekä *miten* opetetaan ja *opitaan*.

MITÄ opetetaan ja opitaan konstruktivisesti

Opettajien ja oppilaiden tulisi asettaa soitonopetuksen tavoitteet yhdessä. Opetuksen tulisi kannustaa oppilasta ilmaistamaan omia ajatuksiaan ja vahvistaa tämän yksilöllistä ilmaisua. Tavoitteiden ytimessä tulisi olla 1) oppijan sisäinen motivaatio (kuten halu oppia tai oppimisesta nauttiminen), 2) metakognitio (oppimaan oppiminen) sekä 3) realistinen käsitys taidoista (lähikehityksen vyöhyke⁸). Opettajan tulisi tuntea omat vahvuutensa ja rajoitteensa ja pyrkiä oppimaan jatkuvasti. Hänen tulisi myös pyrkiä tunnistamaan, mikä toimii kunkin oppilaan kohdalla.

Oppimistavoitteiden ja -tulosten ohella *oppimisprosessien* ja tarvittavien *edellytysten* tulisi olla keskiössä. Kuten soitonopetuksen tutkimukset⁹ ehdottavat, *oppimistavoitteisiin* tulisi sisältyä muun muassa lavaläsnäolo, kehon ja mielen toiminnallisen yhteyden ymmärtäminen, äänentuotto, nuottikuvan käsitteellinen ymmärtäminen ja ilmaisu. *Oppimisprosessien* tulisi olla vahvasti yhteydessä kognitioon (esim. muistiin ja soveltamiseen, merkitykselliseen oppimiseen ja mielikuviin) sekä sisäiseen ja ulkoiseen motivaatioon. *Oppimisen edellytyksillä* viitataan opettajan ja/tai oppilaiden eri toimintoihin (kuten ohjeiden antamiseen), erilaisiin oppimateriaaleihin ja aktiviteetteihin (esim. soittimen virittämiseen, erilaisten metodien käyttämiseen, soittamiseen tai puhumiseen) ja siihen, minkälaisen osallistumisen ja vuorovaikutuksen kautta nämä kaikki toteutuvat (esim. opettaja ja oppilas yhdessä päättävät seuraavasta tehtävästä tai opettaja tekee päätöksen yksin).

2 Voidaan väittää, että perinteinen soitonopetus länsimaisen mallin mukaan tähtää usein soittimen tekniseen hallintaan. Tällaista soitonopetusta voidaan pitää valmennuksena, jossa välitetään tiettyä musiikillista käytöstä ja taitoja opettajalta, joka "osaa kaiken", oppilaalle, joka "ei osaa mitään", mikä tekee musiikinoppimisesta epätasa-arvoista.

3 Esim. Finney 2011, Garnett 2013, López-Íñiguez & Pozo 2016.

4 Esim. Bautista, Pérez Echeverría & Pozo 2010; López-Íñiguez, Pozo & de Dios 2014.

5 *Perinteisen* lähestymistavan ja siihen sisältyvien psykologisten oletusten mukaan (ks. López-Íñiguez & Pozo 2014a) opetusolosuhteiden ja toivotun oppimistuloksen välillä on suora kausaalinen suhde. Täten opettajan tehtäväksi muodostuu esitellä oppilaalle opetussisällöt niin selkeästi kuin mahdollista yksisuuntaisen viestinnän kautta. *Tulkitseva* lähestymistapa on monimutkaisempi versio perinteisestä. Siinä opettajan tehtävänä on ohjata (aktiivisesti ja vastavuoroisesti toimivan) oppilaan ajattelua ja motorisia toimintatapoja, millä pyritään saavuttamaan musiikillisen ohjelmiston tekninen hallinta. *Konstruktivinen* lähestymistapa eroaa radikaalisti kahdesta edellisestä, sillä siinä oppilas oppii aktiivoinnin ja stimuloinnin kautta sekä kehittämällä omia ajattelun prosesseja reflektion ja opettajan ohjauksen avulla.

6 López-Íñiguez & Pozo 2014a, 2014b, 2016.

7 Tutkimuksessaan López-Íñiguez ja Pozo (2014a, 2014b) havaitsivat, että opettajan toiminta vaikuttaa vahvasti oppilaiden toimintaan. Ne jousioppilaat, joilla oli kokemuksia konstruktivistisesta opetuksesta, pitivät opettajiaan ohjaajina, jotka auttavat ja rohkaisevat ja pitivät virheitä oppimismahdollisuuksina. Nämä oppilaat olivat autonomisia, pohdiskelivia ja

sisäisesti motivoituneita; he keskittyivät harjoittelun laatuun ja oppimaan oppimiseen sekä olivat kykeneviä ymmärtämään musiikillisten merkitysten rakentumista. Sen sijaan perinteisessä ympäristössä opiskelleet oppilaat näkivät opettajansa olevan korkeammalla hierarkiassa; heistä opettajan tehtävä oli antaa käskyjä ja korjata virheitä. Nämä oppilaat olivat ulkoisesti motivoituneita, he eivät olleet kovin autonomisia vaan riippuvaisia opettajan palautteesta, mallista ja ohjeista. Näille oppilaille oppiminen oli merkityksellistä vain silloin, kun he pääsivät läpi kokeista toistoon perustuvan harjoittelun tuloksena. Heille oppimisen tavoite oli saavuttaa täydelliset psykomotoriset taidot nuottikuvan tarkkaa toistamista varten.

8 Esim. Vygotsky 1978.

9 López-Íñiguez & Pozo 2016, Pozo 2008.

Holistiseen kasvuun tähtäävä konstruktivistinen soitonopetus ottaa huomioon oppilaan toimijuuden ja autonomian, mielenkiinnonkohteet, motivaation, kyvyt, luovuuden, tasa-arvoisuuden, ilmaisun, taidot, taustan ja koulutusta koskevat uskomukset. Konstruktivistisen ohjauksen ei tulisi keskittyä vain oppilaskeskeiseen oppimiseen vaan lähestyä oppijakeskeisyyttä

laajemmasta näkökulmasta, mikä tarkoittaa esimerkiksi, että myös opettajat oppivat *oppilailta* ja että molempia yhdistää vastuu jatkuvasta edistymisestä ja kehittämisestä¹⁰. Tämän toteutumiseksi opettajille suositellaan seuraavia toimia.

10 Milbrandt ym. 2004.

1) Opetusprosessi:

- Suhtaudu oppimiseen **henkilökohtaisten merkitysten** etsintänä. Kaikki merkityksellinen oppiminen edellyttää kokonaisuusien ja osien ymmärtämistä ja on osa **monipuolista, "autenttista" ja dynaamista ongelmanratkaisuympäristöä**. Analysoi siis tästä näkökulmasta, mitä **osaamista** ja **taitoja** tarvitaan ongelmanratkaisutehtävissä.
- Suunnittele ja aseta tavoitteita **neuvottelemalla ja yhteistyössä** oppilaiden kanssa.
- Kysy aina, **miksi** jotain tehdään tietyllä tavalla ja **miten** sen voisi tehdä toisin ja miksi.
- Ohjaa oppimista kohti oppilaan **sisäisiä motiiveja** ulkoisten sijaan (oppiminen itsessään on tavoite). Opettajien tulisi kriittisesti pohtia, mikä rooli on pääsykokeilla, numeerisesti arvosteltavilla tasosuorituksilla/kurssitutkinnoilla, musiikkikilpailuilla tai palkinnoilla, joilla pyritään motivoimaan oppilaita ulkoisesti. Pahimmillaan ne voivat 1) johtaa pinnalliseen ajatteluun ja suorittamiseen; 2) vähentää oppimishalukkuutta; 3) kaventaa yksilöllistä ilmaisua; ja 4) vaikuttaa negatiivisesti urapolkuihin ja yksilön kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.
- Kannusta **musiikillisten ideoiden ilmaisuun** avoimella ja luovalla tavalla.
- Tehosta oppimista **sosiaalisen vuorovaikutuksen** avulla, sillä vuorovaikutus tuottaa vaihtoehtoisia näkökulmia. Rakentava ja holistinen prosessi toimii parhaiten silloin, kun vanhemmat, ikätoverit, opettajat, oppilaat ja instituution muut toimijat osallistuvat siihen.
- Luo **moniulotteinen ympäristö** dialogiselle vuorovaikutukselle: Luokkahuoneen sisustuksen, laitteiston, oppituntien ajankohdan sekä materiaalien määrän ja monipuolisuuden tulisi tukea oppilaiden edistymistä. Hyvin suunnitellut ympäristöt auttavat oppilaita keskittymään ja pitämään yllä motivaatiota.
- Ota selvää, mitä oppilaat jo osaavat, sillä uuden oppiminen perustuu **aiemmin opitulle**. Näin uudesta tiedosta tulee ymmärrettävää.
- Ruoki oppilaiden **luovuutta** esimerkiksi säveltämisen, improvisaation, sovituksen ja teknologian käytön avulla sekä laulaen, tanssien ja liikkuen. Tee näitä säännöllisesti niin, että niistä tulee luonnollinen osa taiteellista prosessia.
- Tarjoa mahdollisuuksia **tutkivaan oppimiseen** tyypistämättä opetusta ja oppimista pelkästään siihen. Kannusta etsimiseen, tarkkailuun, uteliaisuuteen sekä tutkimiseen esimerkiksi pelillistämisen kautta. Anna oppilaille tilaa luoda ja järjestää tietoa asioiden tutkimisen ja vuorovaikutuksen avulla.
- Älä välttele **kognitiivisia konflikteja**¹¹, sillä ne voivat edistää oppimista ainutlaatuisella tavalla¹². Jotta kognitiivisia konflikteja voidaan käsitellä mielekkäästi, opetuksen ja oppimistyökalujen, prosessien, olosuhteiden ja tulosten tulisi heijastaa jokaisen oppijan sisäistä motivaatiota ja pyrkiä aina tarjoamaan tasa-arvoisia oppimismahdollisuuksia kaikille.
- Käytä oppilaiden **naiveja käsityksiä** opetuksesta ja oppimisesta keskustelun rakentamisen ja pohdinnan lähtökohtana sen sijaan, että pitäisit käsityksiä "väärinä".
- **Arvioi sekä opetusta että oppimista yhteistyössä kollegojen ja oppilaiden kanssa**. Arviointi tulisi nähdä itseanalysoinnin välineenä eikä arvosanojen antamisena. Arvioinnin tulisi nivoutua opetuksen ja oppimisen käytäntöihin ja kohdistua ensisijaisesti oppimisprosessiin ja sen edistämiseen (formatiivinen arviointi) eikä oppimisen tuloksiin (summatiivinen arviointi).

11 Kognitiivinen konflikti eli ristiriita tarkoittaa tilannetta, jossa uusi ajatus, tieto, kokemus tms. on ristiriidassa aiemmin omaksuttujen kanssa. Tällöin ihminen joutuu muuttamaan käsityksiään, ja seurauksena on uuden tietorakenteen muodostuminen.

12 D'Angelo, Touchman & Clark 2009.

2) Oppijan autonomisuus:

- Luo hämmennystä ja haasta oppilaiden (ja opettajien) ennakko-oletuksia. **Suhtaudu virheisiin mahdollisina työkaluina**, joiden avulla voi oppia, reflektoida ja ymmärtää oppilaan aikaisempaa tiedon rakentumista. Virheet tarjoavat tilaisuuksia antaa palautetta oppijan ymmärryksestä ja oppimisprosessista.
- Pyri kehittämään oppilaan **metakognitiivisia** taitoja, kuten oppimaan oppimista sekä **itseanalysoinnin, itsekurin, itsearvioinnin ja itsetietoisuuden** asteittaista kehittymistä. Niiden avulla voidaan välttää jatkuva palautteen tarve sekä musiikkikouluissa joskus vallitseva epäterve kilpailu. Konstruktivistinen oppiminen ei siis ole pelkästään kokemusperäistä tai yksin tutkimisen tulosta, kuten usein luullaan, vaan olennaisesti itseohjautuvaa.¹³
- Tarjoa **runsaasti monipuolisia malleja muusikkoudesta**, jotta sellaiset tärkeät taidot kuten itseohjautuvuus, yritteliäisyys, kriittinen pohtiminen, oppimaan oppiminen tai luovuus voivat kehittyä. Oppilaiden olisi hyvä nähdä erilaisia ammattitaiteilijoita sekä esiintymistilanteissa että kurseilla. Heidän tulisi saada esteettisiä kokemuksia, sillä ne **stimuloivat ja rikastuttavat heidän mielenkiinnonkohteitaan ja saavutuksiaan taiteiden alalla**.
- Tarjoa monipuolinen oppimisen **perusta**, jonka päälle oppimista voidaan edelleen rakentaa. Oppimisessa on tärkeää, että eri aisteihin perustuvien mielikuvien avulla opittua voidaan soveltaa eri tavoin uusissa tilanteissa. Tämä auttaa oppilasta ymmärtämään, miten erilaiset (musiikilliset) kokemukset liittyvät toisiinsa ja miten jokainen kokemus rakentaa hänen suhdettaan musiikkiin ja ymmärrystänsä siitä.
- Tarjoa runsaasti **mahdollisuuksia esiintyä yksin ja ryhmässä**. Tarjoa tiloja esitysten valmisteluun ja edistä verkostoitumista sekä vuorovaikutus- ja ihmissuhdetaitoja. Pidä **musiikkiluokkaa laboratoriona**, jossa oppilaat toimivat muusikkoina heidän taitotasoonsa katsomatta.

3) Opettajan ammatillinen kehitys:

- **Seuraa ajankohtaista tutkimusta**, suhtaudu työhösi tutkimuksellisesti **ja pidä kirjaa toimintatavoistasi ja ajatuksistasi** (ja analysoi niitä).
- Tee opetussuunnitelmatyötä ja suunnittele sen mukaista toimintaa. Muokkaa suunnitelmia tasaisin väliajoin oppilaiden tarpeiden, kykyjen ja edistymisen mukaan (*spiral curriculum*).
- **Jaa tietoa ja kokemuksia** kollegojen ja asiantuntijoiden kanssa kehittyäksesi refleksiiviseksi opettajaksi: tarjoa muille opettajille tilaisuuksia seurata opetustasi, jotta voit kehittää **refleksiivisyyttäsi ja opetusstrategioitasi**.
- Pohdi **opetuskokemuksien** vaikutuksia opetusnäkömukseksi ja -käytäntöihisi. Muista, että vastavalmistuneilla soitonopettajilla voi olla tuoreita ja monitahoisia näkemyksiä konstruktivistisista periaatteista nykyisissä opetussuunnitelmauudistuksissa ja kasvatuksessa yleensä, mutta heillä saattaa olla vain vähän kokemusta niiden käytännön toteutuksesta. Kokeneiden opettajien tulisi osallistua **uudistusmielisiin koulutuksiin**, joiden avulla ideoita, toimintatapoja ja opettamisen lähestymistapoja voi päivittää.¹⁴

13 Ks. López-Íñiguez 2017.

14 Ks. López-Íñiguez, Pozo & de Dios 2014.

Lopuksi

On hyvä muistaa, että konstruktivistinen lähestymistapa soitonopetuksen ei tarkoita vain yhtä tiettyä tapaa opettaa, vaan se kunnioittaa opettamisen tapojen moninaisuutta. Kuitenkin se korostaa sellaista opettaja-oppilas-suhdetta, joka tukee oppilaan autonomista toimijuutta, itseohjautuvuutta ja omaa ilmaisua. Edellä ehdotettujen toimien toteutuksessa tulisi pitää mielessä taiteelliset ja kokonaisvaltaisen kasvun lähtökohdat.¹⁵ Lisäksi tulisi ottaa huomioon perinteet (histo-

ria, opetuksen traditiot, kunkin soittaminen opetuksen tavat) mutta myös suunnata katse kohti uusia vaihtoehtoja (uuden tiedon luominen, musiikillisten käytäntöjen ja käsitysten laajentaminen sekä yksilöllisten ja kollektiivisten valintojen muovaaminen). Taidekasvatuksen tavoitteena eri tasoilla on välittää, edistää ja tuottaa taiteellista tietoa ja taidekokemuksia kunnioittaen kunkin taiteenalan perinteitä mutta samalla pyrkien murtamaan ne.

15 Brooks & Brooks 2001, Chaffin, Imreh, Lemieux & Chen 2003.

Lisätietoa

Suomessa tapahtui kasvatuksellinen uudistus 1970-luvulla peruskouluun siirtymisen ja ensimmäisen valtakunnallisen opetussuunnitelman myötä. Uudistuksessa painopiste siirtyi opettamisesta oppimiseen ja konstruktivistinen oppimiskäsitys tuli vallitsevaksi. Todelliseen muutokseen tarvittiin kuitenkin kasvattajien merkittäviä ponnistuksia, ja peruskoulun asteittainen kehittäminen jatkui kahden seuraavan vuosikymmenen ajan.¹⁶ Peruskoulu syntyi koulutuksen muutostarpeesta, joka oli yhteydessä Suomessa tuolloin ajankohtaisiin suuriin taloudellisiin ja kulttuurisiin muutoksiin. Sen tavoitteena oli koko ikäluokan kattava, tasa-arvoon perustuva koulutus.¹⁷

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa oppilaslähtöiset menetelmät ovat tulleet vallitseviksi hitaan, mutta tasaisen kehityksen tuloksena. ”Hyvä musiikkisuhde”¹⁸, joka on vahvasti yhteydessä Suomen lapsilainsäädäntöön, sisällytettiin valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin ensimmäisen kerran vuonna 2002.¹⁹ Taiteen perusopetuksen uudet opetussuunnitelman perusteet (2017)²⁰ seuraavat samoja periaatteita.

On kuitenkin vähän todisteita siitä, että konstruktivistiset oppimisen periaatteet olisivat vaikuttaneet soitonopetuksen tai muun opetuksen painopisteen siirtymiseen opettajakeskeisyydestä oppijakeskeisyyteen. Tätä väitettä tukevat myös viime-

aikaiset kansainväliset tutkimukset, joiden mukaan konstruktivistinen teoria sinänsä on täsmällinen, mutta käytännöt eivät useinkaan noudata sen periaatteita.²¹ Tämä voi johtua siitä, että opettajien on vaikea muuttaa käsityksiään oppimisesta ja siitä syystä opetuskäytäntöjään.²² On myös mahdollista, että mestari-oppipoika -tradition vahva läsnäolo usein yksilöopetuksena toteutuvassa soitonopetuksessa on ylläpitänyt autoritaarista opettaja-oppilas -suhdetta.²³

Kaikki edellä mainittu huomioon ottaen seuraavat kysymykset ovat edelleenkin relevantteja soitonopetuksen eri konteksteissa Suomessa ja muualla: Vaikuttaako ajatus ”hyvästä musiikkisuhteesta” opetuskäytäntöihin ja jos niin miten? Onko mahdollista, että oppijakeskeisyys edistää demokraattista opettaja-oppilas -suhdetta mutta ei välttämättä tee opetuskäytännöistä konstruktivistisempia? Miten oppilaat kokevat opettamisen ja oppimisen konstruktivistiset käytännöt?

21 Hattie 2009, Kirschner, Sweller & Clark 2006.

22 Yleiskatsausta varten, ks. Vosniadou 2013.

23 Simolan (2005, 457) mukaan Suomen maantieteellinen sijoittuminen idän ja lännen väliin on voinut altistaa idästä tulleeille autoritaarisille, jopa totalitaarisille, vaikutuksille demokraattisiin taitoihin. Lisäksi Broman-Kananen (2005) esittää, että musiikkikasvatuksen uudet ajatukset eivät mahdollisesti olleet yhteen sovitettavissa opettajien opetuskäytäntöjen kanssa suomalaisen musiikkioppilaitostoinnin vasta kehittyessä 2000-luvulle saakka. Tämä yhteensovittamattomuus on saattanut johtaa opettajan henkilökohtaisen reflektion merkityksen korostumiseen suhteessa hänen ammatti-identiteettiinsä (josta Broman-Kananen käyttää nimeä ”minä-projekti”, s. 186). Tällainen oman opetuskäytännön reflektointi suhteessa uudistamispyrkimyksiin voi kuitenkin vähitellen johtaa käsitteelliseen muutokseen (Vosniadou 2013) konstruktivististen ajatusten suuntaan, mikä puolestaan voi lopulta johtaa konstruktivistisempiin opetuskäytäntöihin.

16 Yleiskatsausta varten, ks. Aho, Pitkanen & Sahlberg 2006.

17 Esim. Simola 2005, OECD 2010.

18 Käsitteen otti käyttöön Kurkela 1993, 1995a, 1995b, 1997.

19 Yleiskatsausta varten, ks. Björk 2016, Heimonen 2002.

20 TPOPS 2017.

Kirjoittaja

Tohtori Guadalupe López-Íñiguez on Helsingissä asuva espanjalainen tutkija ja muusikko. Hänen psykologian väitöskirjansa tutki musiikillisen tiedon oppimisen psykologisia prosesseja konstruktivistisista näkökulmista jousisoittajien, jousisoitonopettajien ja -oppilaiden keskuudessa. Hänen tämänhetkinen taiteellinen ja tieteellinen tutkimusprojektinsa Sibelius-Akatemiassa käsittelee Beethovenin ja Mendelssohnin selloteoksia, ja sitä rahoittaa Koneen Säätiö. Hän on julkaissut artikkeleita tunnetuissa tieteellisissä aikakauslehdissä ja toimii edelleen sellistinä sekä levyttävänä artistina.

Lisätietoa: guadalupelopeziniguez.com

Kuva: Erica Nyholm

Lähteet

- Aho, E., Pitkänen, K. & Sahlberg, P. 2006. Policy development and reform principles of Basic and Secondary education in Finland since 1968. Washington, DC: Education Working Paper Series, World Bank. Luettavissa <https://pasisahlberg.com>
- Bautista, A., Pérez Echeverría, M. P. & Pozo, J. I. 2010. Music performance conceptions about learning and instruction: A descriptive study of Spanish piano teachers. *Psychology of Music* 38, 1, 85–106. doi:10.1177/0305735609336059
- Bereiter, C. 1994. Constructivism, socioculturalism, and Popper's World 3. *Educational Researcher* 23, 7, 21–23. doi:10.3102/0013189X023007021
- Björk, C. 2016. In search of good relationships to music: Understanding aspiration and challenge in developing music school teacher practices. Väitöskirja. Åbo: Åbo Akademi University Press.
- Broman-Kananen, U.-B. 2005. På klassrummets tröskel: om att vara lärare i musikläroinrättningar nas brytningstid. Väitöskirja. Helsinki: Sibelius-Akatemia.
- Brooks, J. G. & Brooks, M. G. 2001. In search of understanding: The case for constructivist classrooms. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Chaffin, R., Imreh, G., Lemieux, A. F. & Chen, C. 2003. Seeing the big picture: Piano practice as expert problem solving. *Music Perception: An Interdisciplinary Journal* 20, 4, 465–490. doi:10.1525/mp.2003.20.4.465
- D'Angelo, C. M., Touchman, S. & Clark, D. B. 2009. Constructivism: Overview. Education.com. Luettavissa <http://www.education.com/reference/article/constructivism>
- Finney, J. 2011. Music education in England 1950–2010: The child-centred progressive tradition. Aldershot, Iso-Britannia: Ashgate.
- Garnett, J. 2013. Beyond a constructivist curriculum: A critique of competing paradigms in music education. *British Journal of Music Education* 3, 2, 161–175. doi:10.1017/S0265051712000575
- Good, T. L. & Brophy, J. E. 1994. Looking in classrooms. New York, NY: HarperCollins College Publishers.
- Hattie, J. 2009. Visible learning: A synthesis for over 800 meta-analyses relating to achievement. New York, NY: Routledge.
- Heimonen, M. 2002. Music education and law. Regulation as an instrument. Väitöskirja. Helsinki: Sibelius-Akatemia. Luettavissa <http://ethesis.siba.fi/ethesis/files/isbn9529658974.pdf>
- Kirschner, P. A., Sweller, J. & Clark, R. E. 2006. Why minimal guidance during instruction does not work: An analysis of the failure of constructivist, discovery, problem-based, experiential, and inquiry-based teaching. *Educational Psychologist* 41, 2, 75–86. doi:10.1207/s15326985ep4102_1
- Kurkela, K. 1993. Mielen maisemat ja musiikki: Musiikin esittämisen ja luovan asenteen psykodynaamiikka. Helsinki: Sibelius-Akatemia.
- Kurkela, K. 1995a. Tulos musiikkioppilaitoksessa. *Jean S, Tiedeliite*, 1, 25–39.
- Kurkela, K. 1995b. Olennaista taiteessa. *Tiedepolitiikka*, 4, 33–40.
- Kurkela, K. 1997. Musiikillisen edistymisen arviointiperusteista. Teoksessa R. Jaku-Sihvonen (toim.) Onnistuuko oppiminen – oppimistuloksien ja opetuksen laadun arviointiperusteista peruskouluissa ja lukiossa. Helsinki: Opetushallitus, 277–293.
- López-Íñiguez, G. 2017. Constructivist self-regulated music learning. *Finnish Journal of Music Education* 20, 1, 134–138.
- López-Íñiguez, G. & Pozo, J. I. 2014a. Like teacher, like student? Conceptions of children from traditional and constructive teachers regarding the teaching and learning of string instruments. *Cognition and Instruction* 32, 2, 219–252. doi:10.1080/07370008.2014.918132
- López-Íñiguez, G. & Pozo, J. I. 2014b. The influence of teachers' conceptions on their students' learning: Children's understanding of sheet music. *British Journal of Educational Psychology* 84, 2, 311–328. doi:10.1111/bjep.12026
- López-Íñiguez, G. & Pozo, J. I. 2016. Analysis of constructive practice in instrumental music education: Case study with an expert cello teacher. *Teaching and Teacher Education* 60, 97–107. doi:10.1016/j.tate.2016.08.002
- López-Íñiguez, G., Pozo, J. I. & de Dios, M. J. 2014. The older, the wiser? Profiles of string instrument teachers with different experience according to their conceptions of teaching, learning, and evaluation. *Psychology of Music* 42, 2, 157–176. doi:10.1177/0305735612463772
- Milbrandt, M. K., Felts, J., Richards, B. & Abghari, N. 2004. Teaching-to-learn: A constructivist approach as shared responsibility. *Art Education* 57, 5, 19–24. doi:10.1080/00043125.2004.11653563
- Organization for Economic Cooperation and Development (OECD). 2010. PISA 2009 Results: What students know and can do: Student performance in reading, mathematics and science (Vol. 1). Pariisi, Ranska: OECD Publishing. Luettavissa <https://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/48852548.pdf>
- Pozo, J. I. 2008. Aprendices y maestros: La Psicología cognitiva del aprendizaje [Apprentices and teachers: The cognitive psychology of learning] (toinen painos). Madrid, Espanja: Alianza.
- Simola, H. 2005. The Finnish miracle of PISA: Historical and sociological remarks on teaching and teacher education. *Comparative Education* 41, 4, 455–470. doi:10.1080/03050060500317810
- TPOPS 2017. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2017. Helsinki: Opetushallitus. Luettavissa http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/taiteen_perusopetus
- Vosniadou, S. 2013. International handbook of research in conceptual change (toinen painos). New York, NY: Routledge.
- Vygotsky, L. S. 1978. Mind in society: Development of higher psychological processes. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Taide julkisena palveluna: strategisesti kohti tasa-arvoa
Arts as Public Service: Strategic Steps towards Equality

Taideyliopiston koordinoima, monitieteinen tutkimushanke (2015-2020)
Hankkeen johtaja: professori Heidi Westerlund,
Taideyliopiston Sibelius-Akatemia.
www.artsequal.fi

Rahoittaja

Konsortiopartnerit

